

BUREAU CRIMINALITEITS
PREVENTIE
BUURTPREVENTIE IN
ROOSENDAAL

RESULTATEN ENQUETE
ONDER
BINNENSTADBEWONERS

A.G. van Dijk en R. Molenaar
Amsterdam, september 1989

INHOUD

	Pagina:
1 INLEIDING	1
2 ONDERZOEKSOPZET	2
2.1 Steekproef en respons	2
2.2 Vergelijking met enquête 1986	2
3 DEELNAME EN BEOORDELING	4
3.1 Deelnemerschap	4
3.2 Activiteiten van bewoners	4
3.3 Oordeel over het nut van het buurtpreventieproject	6
4 EFFECTEN	8
4.1 Slachtofferschap	8
4.2 Perceptie problemen	9
4.3 Aanpak problemen	10
5 CONCLUSIE	12

BIJLAGE 1 Tabellen

1 INLEIDING

Voorjaar 1989 is in het kader van het onderzoek "bestuurlijke preventie" een slachtofferenquête gehouden onder inwoners van Roosendaal. Over deze enquête is reeds het rapport "Resultaten slachtofferenquête Roosendaal" verschenen.

In het kader van deze enquête is aan de bewoners van het buurtpreventiegebied in de binnenstad tevens een aantal vragen gesteld over het buurtpreventieproject. De rapportage die nu voor u ligt bevat de resultaten van dit deel over buurtpreventie.

Met de rapportage worden twee doelen beoogd:

- Beschrijven van de mate waarin de bewoners aan het project deelnemen en van het oordeel van de bewoners over het project.
- Nagaan in welke mate het project tot nu toe effecten heeft gehad op bepaalde vormen van criminaliteit en perceptie van problemen door bewoners. Hiertoe zijn enkele resultaten van de enquête uit 1989 (die betrekking had op de situatie in 1988) vergeleken met enkele resultaten van een enquête die in 1987 door de politie gehouden is en betrekking had op de situatie in 1986. In 2.2 wordt overigens duidelijk gemaakt dat deze vergelijking aan vele beperkingen mank gaat.

De rapportage is de tweede onderzoeksrapportage die betrekking heeft op het buurtpreventieproject. Najaar 1988 verscheen reeds de Adviesnota buurtpreventie Roosendaal, waarin op basis van interviews een aantal aanbevelingen is gedaan voor de bijstellingen van het project.

In 1990 zal nogmaals een interviewronde worden gehouden en verschijnt de eindevaluatie van het project.

2 ONDERZOEKSOPZET

2.1 Steekproef en respons

Er werden 150 enquêtes verzonden naar bewoners in het buurtpreventiegebied. De adressen werden door de gemeente geselecteerd uit het bevolkingsregister. Van deze 150 enquêtes werden er 57 (38%) geretourneerd.

Bekijken we een aantal kenmerken van de respondenten dan blijkt een (lichte) oververtegenwoordiging van verschillende groepen. Een uitsplitsing naar geslacht (tabel xx, bijlage 2) levert op dat 58% van de respondenten vrouw is, en 42% man. Uit de uitsplitsing naar leeftijd blijkt dat de verdeling redelijk evenwichtig is, met een lichte ondervertegenwoordiging van respondenten jonger dan 25 jaar en een lichte oververtegenwoordiging van de leeftijdsgroep 25-34 jaar (tabel xx, bijlage 2).

Waarschijnlijk zal de grote non-response de belangrijkste vertekening inhouden. Het ligt immers voor de hand te veronderstellen dat bewoners die niet geïnteresseerd zijn in de groep respondenten die de vragenlijst niet hebben geretourneerd. Dit zou betekenen dat met name in hoofdstuk 3 over deelname aan het project en beoordeling van het project een wat te rooskleurig beeld van de werkelijkheid wordt geschetst.

2.2 Vergelijking met enquête 1986

De enquête uit 1986 kan beschouwd worden als een **voormeting**: het project was in dat jaar nog niet van start en verkeerde in de voorbereidende fase. De enquête in 1988 vormt de **effectmeting** van het buurtpreventieproject.

De enquêtes vertonen een aantal verschillen:

- Slechts enkele vragen uit de beide enquêtes zijn (ten dele) vergelijkbaar. Het betreft vragen over slachtofferschap en problemen in de buurt. Vragen over angstgevoelens zijn helaas niet vergelijkbaar.
- De omvang van de steekproef in de enquêtes is verschillend; in 1986 werden 1121 vragenlijsten (aan alle bewoners ouder dan 15 jaar) uitgezet en 657 enquêtes geretourneerd.
- De oververtegenwoordiging van vrouwen in 1988 speelde in 1986 minder. In 1986 was 54% van de respondenten vrouw.
- In de voormeting was een lichte oververtegenwoordiging van mensen ouder dan 61 jaar. Voor de groep jonger dan 25 geldt voor beide metingen een ondervertegenwoordiging.
- In 1986 werd er steeds onderscheid gemaakt naar lokatie (straat) binnen het buurtpreventiegebied. Dit was mogelijk door het grote aantal enquêtes dat werd uitgezet. In 1988 is een uitsplitsing naar straat achterwege gebleven.

- In 1986 werden enkele delicten anders uitgesplitst naar een aantal typen, dan in 1988. Daardoor wordt vergelijking voor deze delicten moeilijk. In de betreffende paragraaf wordt hier op terug gekomen.
- Tot slot, in 1988 werd de enquête gecombineerd met een algemene enquête over slachtofferschap, die in heel Roosendaal werd gehouden. Daardoor kan hier en daar dieper worden ingegaan op aspecten die formeel gezien buiten het buurtpreventieproject vallen. Dit zal echter maar een enkele maal voorkomen.

Gelet op deze verschillen, is het duidelijk dat aan de vergelijking van de resultaten van beide enquêtes slechts een zeer beperkte waarde kan worden toegekend.

3 DEELNAME EN BEOORDELING

In dit hoofdstuk zullen we stilstaan bij de mening van de bewoners over het buurtpreventieproject. Er is in de enquête gevraagd naar deelnemerschap, de activiteiten die de bewoners in het kader van het project ondernemen, en er is een oordeel gevraagd over het nut en de effectiviteit van de (uitgevoerde) maatregelen. Alle drie aspecten komen in een aparte paragraaf aan de orde. De precieze gegevens zijn in bijlage 1 in tabelvorm weergegeven.

3.1 Deelnemerschap

Er is de respondenten gevraagd of zij zich wel of niet als deelnemer van het buurtpreventieproject beschouwen. Een meerderheid van 54% (29) beschouwt zich inderdaad als deelnemer, 31% (17) van de respondenten vond dit niet van zichzelf en de overige respondenten (8) hebben 'weet niet' geantwoord. De redenen die deze 17 niet-deelnemers opgaven, waren 'niet op de hoogte' (4x), 'geen tijd' (4x), 'project geen goede oplossing' (4x) en 5x een andere reden.

Als we dit relateren aan de uitkomsten van de enquête uit 1986 lijkt dit resultaat mager: toen gaf maar liefst 89% aan zijn medewerking te willen verlenen¹.

Het is echter een bekend verschijnsel dat het uitspreken van de bereidheid om ergens aan mee te doen een stuk makkelijker is dan het daadwerkelijk in actie komen. Zo bleek bijvoorbeeld bij een buurtpreventieproject in Wijchen dat voor de start 90% van de respondenten zijn bereidheid tot deelname uitsprak en 57% zich bij een tussentijdse peiling schriftelijk als deelnemer had aangemeld. (zie rapport buurtpreventie in Nederland, Bureau Criminaliteitspreventie, Amsterdam 1988).

3.2 Activiteiten van bewoners

Een van de doelstellingen van het project is het bevorderen van zelfwerkzaamheid onder bewoners. Hieronder wordt verstaan het melden van verdachte personen, situaties of vernielingen, het deelnemen aan verschillende activiteiten en het nemen van preventieve maatregelen. In deze paragraaf volgt een overzicht van de mate waarin zowel deelnemers als niet-deelnemers één of meer van deze activiteiten hebben uitgevoerd.

Melden van verdachte personen of situatie

Het bleek dat in 1988 16 respondenten (30%) een verdachte persoon of situatie hebben opgemerkt. Twee respondenten deden dat 1 keer en 11 respondenten twee of meerder keren (voor de overige 3 respondenten is het aantal keren onbekend).

¹ Zie Enquête Buurtpreventie 1986, pagina 6.

Er werd gevraagd of men de verdachte situatie had gemeld, en zo ja, bij wie. Zeven respondenten hadden geen melding gemaakt. De belangrijkste redenen die men aandroeg, waren 'niet ernstig genoeg' (2x) en 'er wordt toch niets gedaan' (2x). Negen personen deden wel melding van de verdachte persoon of situatie. Zeven van hen wendden zich tot de politie, een tot een buurtcoördinator en een tot zowel politie als een buurtcoördinator.

Melden van vernielingen

Bijna een derde van de respondenten (17) was in 1988 een of meerdere keren getuige van het plegen van vernielingen. De vraag of men het delict had gemeld, beantwoordde negen respondenten positief. De overige acht hadden niet gemeld, omdat het niet ernstig genoeg was (3x), men niet wist bij wie (1x) of omdat men dacht dat er toch niets zou worden gedaan (1x). Van de respondenten die het plegen van de vernieling wel hadden gemeld gaven er 5 aan dit bij de politie te hebben gedaan, 2 respondenten deden dit bij een buurtcoördinator en 2 respondenten meldden de vernieling elders.

Overige activiteiten

- Het buurtpreventieproject gaf aan de bewoners de mogelijkheid een sticker op te plakken, met de tekst 'Attentie buurtpreventie'. Twintig respondenten (39%) hadden dit inderdaad gedaan. Van de respondenten die geen sticker hadden geplakt, wisten er 7 niet dat er een sticker was en 6 zagen het nut niet. De overige respondenten gaven andere redenen op.
- Het bulletin 'Attentie Buurtpreventie' wordt door 39 respondenten (75%) gelezen, en 13 zeiden het blad niet te lezen. Van hen bleken er 8 het blad niet te ontvangen, vier zijn niet geïnteresseerd en de laatste wist niet waarom hij/zij het niet las.
- De vraag of men contact heeft gehad met een buurtcoördinator is door bijna de helft van de respondenten (46%) niet beantwoord. Dit duidt erop dat veel bewoners de coördinatoren niet kennen. Van de 31 respondenten die deze vraag wel hebben beantwoord, hebben er slechts 8 wel eens contact gehad met een coördinator. Van deze 8 respondenten vonden 7 het contact zinvol.
- 26 respondenten (46%) zijn van plan om een van de geplande voorlichtingsavonden over preventieve maatregelen te gaan bezoeken. Van de overige respondenten zegt de helft niet te gaan en de andere helft weet het nog niet.

Nemen van preventieve maatregelen

In de enquête zijn ook vragen gesteld over preventieve maatregelen die (nog) niet in het kader van het project zijn gestimuleerd.

- Iedereen nam maatregelen tegen fietsdiefstal. Vooral de maatregelen stalling, eenvoudig slot en goedgekeurd slot werden vaak getroffen (resp. 62%, 42% en 42%).
- Eveneens iedereen nam maatregelen tegen inbraak. Een uitsplitsing naar soort maatregel wijst uit dat maatregelen die goed in het buurtpreventieproject zouden passen al tamelijk hoog scoren: 61% laat de burens bij langere afwezigheid een oogje in het zeil houden en 45% vraagt de burens het huis een bewoond aanzien te geven.
- Tot slot, de maatregelen die getroffen worden om buitenshuis geen slachtoffer te worden van een misdrijf. Het meest worden de maatregelen 'minder geld meenemen' (35%) en 'de auto in plaats van de fiets genomen' (28%). Ruim een kwart (26%) van de respondenten neemt geen maatregelen.

3.3 Oordeel over het nut van het buurtpreventieproject

De respondenten werd gevraagd enerzijds een oordeel uit te spreken over de afzonderlijke maatregelen, anderzijds werd een algemeen oordeel gevraagd over het buurtpreventieproject.

Oordeel over afzonderlijke maatregelen

- Opvallend positief spraken de respondenten zich uit over de maatregelen die in 1988 genomen werden om de overlast die door het carnaval wordt veroorzaakt tegen te gaan: 50 respondenten (91%) vonden de maatregelen (zeer) nuttig. 19 respondenten (35%) waren van mening dat de overlast tijdens het carnaval van 1989 ten opzichte van vorig jaar was verminderd, 13 respondenten (24%) vonden dit gelijk gebleven en slechts 4 respondenten (7%) vonden dit toegenomen. De overige respondenten konden niet beoordelen of er meer of minder overlast was geweest.
- Ook ten aanzien van de onderdelen 'het melden van verdachte situaties', 'het melden van vernielingen' en het bulletin is de overgrote meerderheid van de respondenten positief: de percentages respondenten die deze activiteiten als (zeer) zinvol beschouwen liggen op 91%, 88% en 84%.
- Bij de beoordeling van de activiteiten van de buurtcoördinatoren blijkt wederom dat bijna de helft van de respondenten de vraag overslaat. Van de 29 respondenten die de vraag wel hebben beantwoord, kunnen er 11 bovendien geen oordeel geven. Van de overige 18 respondenten vindt de overgrote meerderheid de activiteiten van de buurtcoördinator (zeer) zinvol.

Oordeel over het project in zijn geheel

De respondenten is gevraagd het project te beoordelen met een rapportcijfer. Lager dan het cijfer 4 kwam men niet, slechts 5 respondenten (9%) gaven het project een onvoldoende. De grootste groepen respondenten zitten bij de 6 (25%) en de 7 (40%). Ruim een kwart van de respondenten (26%) geeft een 8 of hoger.

Ook werd gevraagd of men het zinvol acht het project voort te zetten. Een grote meerderheid van 47 respondenten (86%) vindt dit inderdaad zinvol, terwijl slechts een respondent zich echt negatief uitspreekt.

Tenslotte kan hier worden opgemerkt dat 9 respondenten (16%) van mening zijn dat door het project de contacten met hun burens zijn toegenomen; een iets grotere groep (24%) vindt dat de contacten met hun burens verbeterd zijn.

4 EFFECTEN

In dit hoofdstuk wordt het effect van het buurtpreventieproject tot nu toe besproken. Daar waar mogelijk wordt een vergelijking met 1986 gemaakt. Eerst wordt ingegaan op slachtofferschap van criminaliteit. Vervolgens wordt het effect bekeken aan de hand van de perceptie die bewoners van bepaalde problemen hebben. Tenslotte wordt nagegaan hoe de bewoners oordelen over de aandacht die gemeente en politie aan deze problemen geven.

4.1 Slachtofferschap

Tabel 1: slachtofferschap naar delict (gepleegd in binnenstad)

Delict	%	
	1988	1986
fietsdiefstal	5	0
diefstal uit auto	10	12
woninginbraak	7	8
vernieling	37	42*
sexueel geweld	0	-
bedreigingen	11	8
diefstal portemonnee	0	2

*= Slachtoffers vernielingen aan auto plus overige vernielingen.

Uit deze tabel zijn nauwelijks conclusies over het project te trekken.

Bij sommige delicten doet zich weliswaar een duidelijke wijziging voor in slachtofferschap, maar dat zijn delicten waar het project geen invloed op beoogd te hebben.

Het project richt zich vooral op diefstal uit auto's en vernielingen. Voor deze beide delicten zijn weliswaar lichte dalingen in slachtofferschap te constateren, maar dit kan niet zonder meer als positief effect van het project worden bestempeld. Voor diefstal uit auto geldt dat er ook buiten het buurtpreventieproject belangrijke preventieve maatregelen zijn getroffen (camerabewaking Emile van Loonpark). Voor vernieling geldt dat door de verschillen in vraagstelling tussen de beide enquêtes een vertekenend effect optreedt dat het percentage voor 1988 te gunstig doet afsteken in vergelijking met dat uit 1986: In 1988 is iemand die zowel slachtoffer van diefstal van auto als van een overige vernieling is geworden slechts een maal "geteld" en in 1986 twee maal.

Men mag slechts concluderen dat de slachtoffergegevens eerder in een positieve dan in een negatieve richting wijzen.

4.2 Perceptie problemen

Zowel in de enquête van 1986 als die van 1988 werd voor een aantal delicten en vormen van overlast gevraagd in welke mate de respondent dit als probleem ervaart.

Bij de vergelijkbaarheid van de enquêteresultaten moeten vooraf enige kanttekeningen worden geplaatst:

- In 1988 konden de respondenten per probleem als antwoordmogelijkheden geven: duidelijk een probleem, in enige mate een probleem, soms een probleem, geen probleem en weet niet; in 1986 was dat: duidelijk een probleem, soms een probleem en geen probleem.
- In 1988 zijn in vergelijking tot 1986 twee problemen toegevoegd aan de lijst, te weten: vernieling privé-bezit en hondepoep.
- In 1986 werd "overig lawaai" als probleem opgevoerd, in 1988 is dat nader gespecificeerd tot "verkeerslawaai".

In de tabellen 29 en 30 (bijlage 1) zijn de resultaten voor 1986 en 1988 afzonderlijk weergegeven; vervolgens zijn in de tabellen 31 t/m 41 voor de overzichtelijkheid steeds de resultaten per probleem voor 1986 en 1988 naast elkaar gezet.

Uit tabel 29 kan op basis van de percentages "duidelijk probleem" worden afgeleid dat in 1986 "vernieling aan openbaar bezit" veruit als belangrijkste probleem werd gezien, op ruime afstand gevolgd door vervuiling, diefstal uit auto, rondhangende jongeren en te snel rijdende auto's.

Tabel 30 leert dat de introductie van hondepoep² beslist geen uitglijder is geweest. Deze nieuwkomer neemt namelijk direct de eerste positie op de probleemhitlijst in, gevolgd door de beide categorieën vernieling (openbaar bezit en privé-bezit), te snel rijdende auto's, uitgaanslawaai en vervuiling. Door de nieuwe lijst van problemen zijn rondhangende jongeren en diefstal uit auto uit de top 5 verdwenen; zij nemen echter in 1988 nog steeds een zesde en zevende plaats in.

We kunnen derhalve constateren dat er weinig verandering is gekomen in het rijtje van belangrijkste problemen in Roosendaal.

Een andere vraag is of men de problemen ernstiger of minder ernstig is gaan beoordelen.

- Voor de problemen uit de top 5 van 1986 geldt dat, voor zover de resultaten van 1986 en 1988 vergelijkbaar zijn, dat er weinig verschil zit in de percentages "duidelijk een probleem": voor vernieling openbaar bezit, diefstal uit auto en rondhangende jongeren is sprake van een zeer lichte daling van het percentage respondenten dat "duidelijk een probleem" aankruiste. Het zou echter te ver voeren om hiervan een positief effect van het project te spreken. Een duidelijke uitzondering vormt "te snel rijdende auto's"; hier valt een stijging van 24% naar 43% duidelijk probleem te constateren.

² Overigens werd dit in 1986 vaak spontaan door de bewoners onder overige problemen genoemd.

- Bij alle problemen valt op dat de categorie "geen probleem" in 1988 duidelijk lager scoort dan in 1986. Dit is waarschijnlijk voor een belangrijk deel te verklaren doordat in 1988 de categorie "weet niet" is opgevoerd. Vooral bij problemen die niet voor iedereen zichtbaar zijn, zoals inbraak, diefstal uit auto, (brom)fietsdiefstal en lastig vallen/bedreiging scoort de categorie weet niet hoog. Een aardig voorbeeld van de wijze waarop de vraagstelling van invloed kan zijn op de resultaten.

4.3 Aanpak problemen

In de enquête is de mening gevraagd over de aandacht die gemeente en politie besteden aan mogelijke problemen in het centrum³.

Vier mogelijke problemen zijn zowel in de vragen over gemeentelijke aandacht als in de vragen over aandacht van de zijde van politie gesteld; het betreft vernieling aan particulier respectievelijk openbaar bezit, te snel rijdende auto's en lawaai veroorzaakt door het uitgaansleven.

Bij de vragen over gemeentelijke aandacht zijn verder een aantal mogelijke problemen opgenomen die op het terrein van leefbaarheid in algemene zin liggen; bij de vragen over politieke aandacht een aantal mogelijke problemen die op het terrein van de criminaliteit liggen.

Aanpak problemen door gemeente

Allereerst is voor een aantal aspecten van gemeentelijke zorg gevraagd of er te veel, te weinig of voldoende aandacht aan wordt besteed. Uit de antwoorden kunnen de volgende conclusies worden getrokken.

- Aan zes van de negen aspecten wordt volgens een meerderheid van de respondenten te weinig aandacht besteed: hondepoep (71%), vernieling openbaar bezit (69%), vernieling particulier bezit (67%), uitgaanslawaaai (65%), te snel rijdende auto's (57%) en vervuiling op straat (52%).
- Aan verkeerslawaaai wordt volgens 46% van de respondenten te weinig aandacht besteed.
- Aan het onderhoud van groen en de openbare verlichting wordt volgens een grote meerderheid (79% respectievelijk 78%) wel voldoende aandacht besteed.
- Men is zelden van mening dat ergens te veel aandacht aan wordt besteed.

Daarnaast is gevraagd aan welke 3 problemen de gemeente de hoogste prioriteit zou moeten geven.

Er zijn 5 problemen die door ruim een kwart van de respondenten in hun top-drie worden geplaatst: hondepoep (28%), lawaai-overlast door uitgaan veroorzaakt (28%), te snel rijdende auto's (28%), vervuiling (26%) en vernieling/bekladding openbaar bezit (26%).

³ Deze vragen zijn in de enquête van 1986 niet gesteld.

Aanpak problemen door politie

Uit de antwoorden op de vraag aan welke problemen de politie te veel, te weinig of voldoende aandacht besteedt, kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Bij de problemen die volgens de meeste respondenten te weinig aandacht krijgen, zien we grotendeels hetzelfde lijstje als bij de vraag over aandacht van gemeentelijke zijde:
Vernieling openbaar bezit (68%), vernieling particulier bezit (58%), te snel rijdende auto's (56%) en uitgaanslawaaai (55%).
Dit zijn dus alle vier de problemen die zowel in de vraag naar aandacht van gemeentezijde als in de vraag naar aandacht van politiezijde waren opgenomen.
- Van de overige problemen wordt alleen aan rondhangende jongeren volgens een meerderheid van de respondenten (55%) te weinig aandacht besteed.
- Zeer opvallend is dat bij de "pure" criminaliteitsproblemen (fietsdiefstal, inbraak en bedreiging) de groep respondenten die voldoende antwoordt in alle gevallen groter is dan de groep die onvoldoende aandacht antwoordt.
- Ook de politie kan zich "verheugen" in het resultaat dat slechts een enkeling vindt dat ergens te veel aandacht aan wordt besteed.

Bij de vraag naar problemen waaraan de politie de hoogste prioriteit moet verlenen komt opvallend genoeg het uitgaanslawaaai (30% noemde dit bij de top drie) als duidelijke eerste naar voren, op ruime afstand gevolgd door te snel rijdende auto's (19%) en vernieling particulier bezit (16%).
De problemen jongeren op straat, diefstal van/uit auto's en vernieling openbaar bezit scoren allen 14%.

5 CONCLUSIES

Deelname aan activiteiten

- Een meerderheid van de respondenten (54%) beschouwt zich als deelnemer aan het project. Op zichzelf zegt een dergelijk percentage nog niet veel, belangrijker is in welke mate men participeert aan verschillende onderdelen van het project.
- Ongeveer een derde van de respondenten heeft in 1988 (vaak meerder keren) een verdacht persoon of situatie opgemerkt. Iets meer dan de helft van deze respondenten heeft daar vervolgens ook melding van gemaakt, in hoofdzaak bij de politie. Het beeld ten aanzien van het signaleren en melden van vernielingen is vrijwel gelijk, alleen wendt men zich bij het melden iets minder vaak tot de politie. Dit betekent dat ongeveer ..% van de respondenten wel eens een verdachte situatie of persoon of een vernieling meldt. In vergelijking tot andere projecten (Arnhem 30% en Roelofarendsveen 18%, zie het rapport Buurtpreventie in Nederland) is dit een "redelijk" percentage te noemen. De redenen om niet te melden (ondermeer niet ernstig genoeg, er wordt toch niets gedaan en wist niet bij wie) duiden er echter op dat de meldingsbereidheid nog verder te verbeteren is.
- Bijna 40% van de respondenten heeft de sticker "Attentie buurtpreventie" op raam of deur geplakt. In vergelijking met Arnhem (75% plakkers) een laag percentage. Overigens is het plakken van stickers natuurlijk veel minder belangrijk dan het melden van verdachte situaties.
- Het buurtpreventiebulletin wordt door 75% van de respondenten gelezen. Zonder meer een hoog percentage.
- Waarschijnlijk zijn er veel respondenten die geen buurtcoördinator kennen. Slechts 8 respondenten (14%) heeft wel eens contact met een buurtcoördinator. In vergelijking met andere projecten (Roelofarendsveen 29% en Arnhem 40%) is dit een laag percentage. Dit betekent dat de buurtcoördinatoren slecht een beperkte rol spelen in het betrekken van bewoners bij het project. Een belangrijk aandachtspunt voor het vervolg van het project.

Oordeel over projectonderdelen en het project als geheel

- Over het algemeen is men zeer positief over de onderdelen van het project. Voor de preventieve maatregelen tijdens carnaval, het melden van verdachte situaties, het melden van vernielingen en het infobulletin liggen de percentages respondenten die deze activiteiten als (zeer) zinvol beschouwen tussen de 91% en 84%. Bovendien is een niet onaanzienlijk deel van de respondenten (35%) van mening dat de overlast tijdens het carnaval in 1989 was afgenomen ten opzichte van 1988.
- Bij de vraag naar het werk van de buurtcoördinator valt op dat weinig respondenten hier een oordeel over konden geven. Zij die dit wel konden waren in overgrote meerderheid positief.

- Gelet op de hoge waardering voor de afzonderlijke onderdelen, is het logisch dat ook het project in zijn geheel positief wordt gewaardeerd: zo vindt een grote meerderheid (86%) dat het project gecontinueerd moet worden.

Effecten

- Op basis van de vergelijking tussen de resultaten van de enquête over 1986 met die van de enquête over 1988 kunnen nauwelijks uitspraken worden gedaan over effecten van het project. Zoals immers al is betoogd, gaat de vergelijking op verschillende punten mank.
Als er al een conclusie getrokken mag worden, is het dat de lichte dalingen in slachtofferschap, voor diefstal uit auto's en vernieling wellicht mede een gevolg zijn van het project. Hetzelfde geldt voor de lichte daling in de mate waarin bewoners diefstal uit auto's een probleem vinden.
- De problemen die de bewoners in 1986 het belangrijkste vonden, komen ook in 1988 hoog op de ranglijst van problemen. Het betreft: vernieling aan openbaar bezit, te snel rijdende auto's, uitgaanslawaaai en vervuiling, rondhangende jongeren en diefstal uit auto's.
In 1988 horen hondepoepe en vernieling aan privé-bezit ook tot de belangrijkste problemen. Deze twee problemen ontbreken echter in de enquête van 1986.
- Van de meeste van deze problemen vinden de meeste respondenten ook dat er door politie en/of gemeente onvoldoende aandacht aan wordt besteedt:
 - . gemeente en politie: vernieling openbaar bezit respectievelijk particulier bezit, te snel rijdende auto's, uitgaanslawaaai;
 - . alleen gemeente: vervuiling en hondepoepe;
 - . alleen politie: rondhangende jongeren.
 Bijna alle bij de gemeente genoemde problemen dienen, afgaand op de mening van de respondenten, een ongeveer even hoge prioriteit van de gemeente te krijgen. Alleen vernieling aan particulier bezit wordt minder vaak genoemd bij de drie problemen die van gemeentezijde de meeste prioriteit dienen te krijgen.
De politie heeft te maken met een uitgesproken prioriteitenlijstje van de bewoners. Uitgaanslawaaai komt duidelijk op de eerste plaats, op afstand gevolgd door te snel rijdende auto's en vernieling particulier bezit.
Zeer opvallend is dat bij de "pure" criminaliteitsproblemen (fietsdiefstal, inbraak en bedreiging) de groep respondenten die voldoende aandacht antwoordt in alle drie de gevallen groter is dan de groep die onvoldoende aandacht antwoordt.
- Samenvattend kan worden gesteld dat de belangrijkste problemen van bewoners zich (nog steeds) toespitsen op problemen die meer met leefbaarheid en overlast dan met "pure" criminaliteit te maken hebben. Voorts geldt dat de bewoners de meeste van die problemen hoger op het gemeentelijk prioriteitenlijstje zetten dan op het prioriteitenlijstje van de politie.
De enige uitzondering hierop vormt het uitgaanslawaaai.

Aandachtspunten voor de toekomst

Op basis van de in dit hoofdstuk gepresenteerde conclusies kunnen de volgende aandachtspunten voor het vervolg van het project worden geformuleerd:

- Het melden van verdachte situaties en vernielingen kan nog verder worden verbeterd; mede in verband met de volgende conclusie verdient het aanbeveling dat de buurtcoördinatoren hier een stimulerende rol in spelen.
- Over de kwaliteit van het werk dat de buurtcoördinatoren doen, kan men op basis van de enquêteresultaten zeer tevreden zijn. Wel kan echter worden gesteld dat de contacten met medebuurtbewoners in het kader van het project in kwantitatieve zin mager zijn. Het verdient dan ook aanbeveling dat deze worden uitgebreid.
- In het kader van het project dienen problemen als vandalisme en overlast veroorzaakt tijdens het uitgaan nog steeds een hogere prioriteit te krijgen. Daarnaast dient te worden gezien in hoeverre met name de gemeente extra inspanningen kan ondernemen ten aanzien van problemen die vooral op het terrein van de leefbaarheid (hondepoep c.q. vervuiling en te snel rijdende auto's) gelegen zijn.

BIJLAGE 1: TABELLEN

Tabel 1:	respondenten naar geslacht
Tabel 2:	respondenten naar leeftijd
Tabel 3:	deelnemer project (bij hoofdstuk 4)
Tabel 4:	redenen om geen deelnemer te zijn
Tabel 5:	opmerken van verdachte persoon of situatie
Tabel 6:	hoe vaak heeft u dit opgemerkt?
Tabel 7:	heeft u dit de laatste keer gemeld, bij wie?
Tabel 8:	waarom niet gemeld?
Tabel 9:	getuige van vernielingen
Tabel 10:	hoe vaak getuige?
Tabel 11:	heeft u dit gemeld? Bij wie?
Tabel 12:	waarom niet gemeld?
Tabel 13:	sticker geplakt
Tabel 14:	waarom geen sticker geplakt?
Tabel 15:	leest u het bulletin
Tabel 16:	heeft u door het project vaker contact met de burens
Tabel 17:	is het contact met burens veranderd
Tabel 18:	gaat u naar de voorlichtingsavonden
Tabel 19:	contact met buurtcoördinator
Tabel 20:	hoe vaak heeft u contact gehad
Tabel 21:	maatregelen tegen fietsdiefstal
Tabel 22:	maatregelen tegen inbraak
Tabel 23:	maatregelen om geen slachtoffer te worden buitenshuis
Tabel 24:	oordeel per maatregel
Tabel 25:	meer of minder last van het carnaval in 1988 en 1989
Tabel 26:	rapportcijfer project
Tabel 27:	doorgaan met het project
Tabel 28:	slachtofferschap naar pleegplaats, 1988 (absoluut)
Tabel 29:	probleemperceptie 1986
Tabel 30:	probleemperceptie 1988
Tabel 31:	rondhangende jongeren
Tabel 32:	lastig gevallen en bedreigingen
Tabel 33:	lawaaï t.g.v. uitgaan
Tabel 34:	diefstal uit auto's
Tabel 35:	diefstal van (brom)fiets
Tabel 36:	vervuiling
Tabel 37:	te snel rijdende auto's
Tabel 38:	verkeerslawaaï
Tabel 39:	woninginbraak
Tabel 40:	straatverlichting

Tabel 41: vernieling openbaar bezit
Tabel 42: aandacht gemeente voor problemen
Tabel 43: problemen waaraan gemeente het meest aandacht moet
besteden
Tabel 44: aandacht politie voor problemen
Tabel 45: problemen waaraan de politie de hoogste prioriteit moet
verlenen

|

Tabel 1: respondenten naar geslacht

Geslacht	abs	%
man	24	42
vrouw	33	58
	—	—
totaal	57	100

Tabel 2: respondenten naar leeftijd

Leeftijd	abs	%
< 24	7	12
25-34	11	20
35-44	10	18
45-54	8	14
55-64	10	18
65-75	10	18
	—	—
totaal	56	100

Tabel 3: deelnemer project

	abs	%
ja	29	54
nee	17	31
weet niet	8	15
	—	—
	54	100

Tabel 4: redenen om geen deelnemer te zijn

	abs	%
niet op de hoogte	4	24
geen tijd	4	24
project geen goede oplossing	4	24
andere reden	5	29
	—	—
totaal	17	100

Tabel 5: opmerken van verdachte persoon of situatie

	abs	%
ja	16	30
nee	36	67
weet niet	2	4
	—	—
	54	100

Tabel 6: hoe vaak heeft u dit opgemerkt

	abs	%
1x	2	12
2x	5	31
>2x	6	38
onbekend	3	19
	—	—
totaal	16	100

Tabel 7: heeft u dit de laatste keer gemeld, bij wie?

	abs	%
ja, politie	7	44
ja, buurtcoördinator	1	6
ja, politie en buurtcoördinator	1	6
nee	7	44
	—	—
totaal	16	100

Tabel 8: waarom niet gemeld

Reden	abs	%
niet ernstig genoeg	2	29
wist niet bij wie	1	14
er wordt toch niets gedaan	2	29
overige	2	29
	—	—
totaal	7	100

Tabel 9: getuige van vernielingen

	abs	%
ja	17	30
nee	37	65
weet niet	3	5
	—	—
	57	100

Tabel 10: hoe vaak getuige?

	abs	%
1x	8	47
2x	2	12
>2x	5	29
weet niet	2	12
	—	—
totaal	17	100

Tabel 11: heeft u dit gemeld? Bij wie

	abs	%
ja, politie	5	29
ja, buurtcoördinator	2	12
ja, overig	2	12
nee	8	47
	—	—
totaal	17	100

Tabel 12: waarom niet gemeld?

	abs	%
niet ernstig	3	38
wist niet bij wie	1	12
er wordt toch niets gedaan	1	12
overig	3	38
	—	—
totaal	8	100

Tabel 13: sticker geplakt

	abs	%
ja	20	39
nee	32	61
	—	—
totaal	52	100

Tabel 14: waarom geen sticker geplakt?

	abs	%
wist niet	7	24
zie het nut niet	6	21
anders	11	38
weet niet	5	17
	—	—
totaal	29	100

Tabel 15: leest u het bulletin?

	abs	%
ja	39	75
nee	13	25
	—	—
totaal	52	100

Tabel 16: heeft u door het project vaker contact met de buren?

	abs	%
ja	9	16
nee	45	82
weet niet	1	2
	—	—
totaal	55	100

Tabel 17: is het contact met burens veranderd?

	abs	%
ja, beter geworden	13	24
niet veranderd	39	74
weet niet	1	2
	—	—
totaal	53	100

Tabel 18: gaat u naar de voorlichtingsavonden?

	abs	%
ja	26	46
nee	15	27
weet nog niet	15	27
	—	—
totaal	56	100

Tabel 19: contact met buurtcoördinator

	abs	%
ja	8	26
nee	23	74
	—	—
totaal	31	100

Tabel 20: hoe vaak heeft u contact gehad?

	abs
1x	2
2x	3
> 2x	1
onbekend	2
	—
totaal	8

Tabel 21: maatregelen tegen fietsdiefstal

	abs	%*
geen maatregelen	—	—
eenvoudig slot	22	42
goedgekeurd slot	22	42
kabelketting slot	9	17
stalling	33	62
gegraveerd	15	28
overig	3	6

*= Gepercenteerd op respondenten, n= 57.

Tabel 22: maatregelen tegen inbraak

Maatregel	abs	%*
- deuren/ramen dicht bij afwezigheid	53	93
- deuren/ramen dicht bij afwezigheid overdag	48	84
- bij slapen alles op slot	40	70
- 's nachts licht aan	9	16
- waardevolle spullen uit het zicht	20	36
- merken goederen	9	16
- burens oogje in het zeil laten houden	34	61
- burens huis bewoond aanzicht laten geven	25	45
- spullen elders in bewaring	17	30
- iemand permanent in huis	9	16
- alarminstallatie	4	12
- schakelklok	6	18
- dieveklauwen	12	35
- speciale sloten	17	50
- intercom naar burens	4	12
- overig	10	30

*= Gepercentageerd op aantal respondenten n= 57 en n= 34
(bij technopreventie).

Tabel 23: maatregelen om geen slachtoffer te worden buitenshuis

Maatregelen	abs	%*
- geen maatregelen	15	26
- 's avonds thuis blijven	11	19
- met de auto in plaats van de fiets	16	28
- wordt weggebracht 's avonds	10	18
- minder geld meenemen	20	35
- tas aan huizenkant dragen	12	21
- overig	6	11

*= Gepercentageerd op aantal respondenten, n= 57.

Tabel 24: oordeel per maatregel

Maatregel	(zeer) zinvol abs %	Weinig niet zinvol abs %	Weet niet geen men. abs %	Totaal abs %
- melden verdachte situatie	49 91	3 6	2 3	54 100
- melden vernieling	46 88	6 12	5 10	52 100
- bulletin	32 84	6 16	- -	38 100
- contact met b.c.	7 88	1 22	- -	8 100
- werk van b.c.	16 55	2 7	11 38	29 100
- maatregel tegen carnavaloverlast	50 91	1 2	4 7	55 100
	— —	— —	— —	— —
totaal	200 85	18 8	41 17	236 100

Tabel 25: meer of minder last van het carnaval in 1988 en 1989

	abs	%
meer	4	7
minder	19	35
zelfde	13	24
weet niet	19	34
	—	—
totaal	55	100

Tabel 26: rapportcijfer project

Cijfer	abs	%
4	1	2
5	4	7
6	14	25
7	23	40
8	12	21
9	2	3
10	1	2
	—	—
totaal	57	100

Tabel 27: doorgaan met het project

	abs	%
ja	47	86
misschien	3	5
nee	1	2
weet niet/geen mening	4	7
	—	—
totaal	55	100

Tabel 28: slachtofferschap naar pleegplaats, 1988 (absoluut)

Delict	Binnenstad	Elders in Roosendaal	Buiten Roosendaal	Totaal
fietsdiefstal	3	1	-	4
diefstal uit auto	6	1	2	9
woninginbraak	4	.	-	4
vernieling	21	2	-	23
sexueel geweld	-	.	-	-
bedreigingen	6	.	-	6
diefstal portem.	-	.	-	-
	-	-	-	—
totaal	40	4	2	46

Tabel 31: rondhangende jongeren

Mate van probleem	% 1988	1986
geen probleem	26	30
in enige mate	47	34
duidelijk	26	29
weet niet	0	-
	—	—
totaal	100	100

Tabel 32: lastig gevallen en bedreigingen

Mate van probleem	% 1988	1986
geen probleem	55	73
in enige mate	28	15
duidelijk probleem	6	12
weet niet	11	-
	—	—
totaal	100	100

Tabel 33: lawaai t.g.v. uitgaan

Mate van probleem	% 1988	1986*
geen probleem	30	53
in enige mate	28	29
duidelijk probleem	39	18
weet niet	3	-
	—	—
totaal	100	100

*= In 1986 werd naar overig lawaai (anders dan veroorzaakt door verkeer) gevraagd.

Tabel 34: diefstal uit auto's

Mate van probleem	% 1988	1986
geen probleem	26	49
in enige mate	25	20
duidelijk probleem	30	31
weet niet	12	-
	—	—
totaal	100	100

Tabel 35: diefstal van (brom)fiets

Mate van probleem	% 1988	1986
geen probleem	33	66
in enige mate	25	11
duidelijk probleem	19	23
weet niet	23	-
	—	—
totaal	100	100

Tabel 36: vervuiling

Mate van probleem	% 1988	1986
geen probleem	30	35
in enige mate	32	28
duidelijk probleem	36	36
weet niet	2	-
	—	—
totaal	100	100

Tabel 37: te snel rijdende auto's

Mate van probleem	% 1988	1986
geen probleem	15	44
in enige mate	40	32
duidelijk probleem	43	24
weet niet	2	-
	—	—
totaal	100	100

Tabel 38: verkeerslawaaï

Mate van probleem	% 1988	1986
geen probleem	45	54
in enige mate	30	23
duidelijk probleem	25	22
weet niet	.0	-
	—	—
totaal	100	100

Tabel 39: woninginbraak

Mate van probleem	% 1988	1986
geen probleem	51	64
in enige mate	21	18
duidelijk probleem	17	19
weet niet	11	-
	—	—
totaal	100	100

Tabel 40: straatverlichting

Mate van probleem	% 1988 1986	
geen probleem	72	76
in enige mate	15	12
duidelijk probleem	9	11
weet niet	4	-
	—	—
totaal	100	100

Tabel 41: vernieling openbaar bezit

Mate van probleem	% 1988 1986	
geen probleem	20	27
in enige mate	26	22
duidelijk probleem	46	51
weet niet	7	-
	—	—
totaal	100	100

Tabel 42: aandacht gemeente voor problemen

Probleem	Te veel		Voldoende		Te weinig		Geen Mening		Totaal
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	
vervuiling op straat	1	2	23	44	27	52	1	2	52
hondpoep	1	2	12	24	36	71	2	4	51
lawaai verkeer	1	2	20	42	22	46	5	11	48
lawaai uitgaan	-	-	13	27	32	65	4	8	49
onderhoud	-	-	37	79	6	13	4	9	47
groen									
straatverlicht	-	-	36	78	6	13	4	9	46
te snel rij- dende auto's	1	2	15	30	29	57	6	12	51
vernieling, bezit partic.	-	-	4	9	31	67	11	24	46
vernieling, openbaar bezit	2	4	6	13	33	69	7	15	48

Tabel 43: problemen waaraan gemeente het meest aandacht moet besteden

	1e abs	%*	2e abs	%	3e abs	%	Totaal abs	%
vervuiling op straat	11	19	2	4	2	4	15	26
hondepoep	5	9	8	14	3	5	16	28
lawaaï-overlast verkeer	2	4	4	7	1	2	7	12
lawaaï-overlast uitgaan	6	11	6	11	4	7	16	28
onderhoud groen	-	-	1	2	-	-	1	2
verlichting	1	2	2	4	1	2	4	7
te snel rijdende auto's	6	11	2	4	8	14	16	28
vernieling, bekladding	8	14	3	5	4	7	15	26
openbaar bezit vernieling, bekladdingen	3	5	3	5	-	-	6	11
part. bezit								
overige probl.	4	7	3	5	2	4	9	16

*= Gepercenteerd op totaal aantal respondenten, n= 57.

Tabel 44: aandacht politie voor problemen

Probleem	Te veel abs	%	Voldoende abs	%	Te weinig abs	%	Geen mening abs	%	Totaal abs
jongeren op straat	1	2	10	20	27	55	11	22	49
te snel rijdende auto's	1	2	16	32	28	56	5	10	50
woninginbraak	-	-	20	44	6	13	19	42	45
bedreigingen/lastig gevallen worden	-	-	17	42	14	30	15	33	46
diefstal uit auto's	-	-	19	42	14	31	12	27	45
fietsdiefstal	-	-	18	42	13	30	12	28	43
vernieling	-	-	11	23	29	62	7	15	47
openb. bezit vernieling	-	-	11	24	26	58	8	18	45
partic. bezit									
lawaaï uitgaan	1	2	12	25	27	55	9	18	49

Tabel 45: problemen waaraan de politie de hoogste prioriteit moet verlenen

	1e abs	%	2e abs	%*	3e abs	%	Totaal abs	%
jongeren op straat	5	9	3	5	-	-	8	14
te snel rijdende auto's	6	11	3	5	2	4	11	19
inbraak won.	1	2	1	2	-	-	2	4
bedreigingen	3	5	4	7	-	-	7	12
diefst. fiets	1	2	-	-	1	2	2	4
diefstal van/uit auto's	1	2	3	5	4	7	8	14
vernieling openbaar bezit	3	5	5	9	-	-	8	14
vernieling part. bezit	3	5	3	5	3	5	9	16
lawaaï uitg.	8	14	2	4	7	12	17	30
overig	5	9	4	7	1	2	2	4

*= Gepercenteerd op totale respons, n= 57.